

Марина РУДИК

спеціальність «Менеджмент»,
освітній ступінь «магістр»,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: **Гоголь Т.В.**

канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ГЕНЕЗА ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ

Забезпечення сприятливого інвестиційного клімату в Україні залишається питанням стратегічної важливості, від реалізації якого залежать соціально-економічна динаміка, ефективність залучення в світовий поділ праці, можливості модернізації на цій основі національної економіки. На активізацію інвестиційного процесу суттєво впливає стан інвестиційного клімату в державі. За даними економічної енциклопедії, інвестиційний клімат – сукупність об'єктивних та суб'єктивних умов, які сприяють (гальмують) процесу інвестування народного господарства (на макрорівні) та окремих підприємств, компаній, галузей (на мікрорівні) [2].

Вивченням проблем формування інвестиційного клімату в Україні займалися такі науковці, як Н.І. Гавловська [1], Є.М. Рудніченко, Ю.І. Горбачова, А.В. Журавель, В.Я. Голюк,

О.В. Зайцев [3] та інші. Метою роботи є аналіз умов інвестиційного клімату в Україні за роки незалежності.

Коротку загальну характеристику генезису умов інвестиційного клімату України за роки незалежності наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Характеристика умов інвестиційного клімату України

Назва умов	1991-2000 рр.	2001-2010 рр.	2011-2020 рр.
Податкова система	Неефективна	Нестабільна	Ззнала значних змін на краще, однак недосконала і характеризується значними недоліками
Інвестиційне законодавство	Нестабільне	Невзаємоузгоджене і нецілісне	Наближається до стабілізації (створено правове поле для здійснення інвестиційної діяльності)
Земельне законодавство	Недосконале	Суперечливе	Необхідність реформування
Амортизаційна політика	Непродумана	Теоретично необґрунтована	Недосконала (має фіскальний характер)
Банківська система	Нераціональна (початкове формування)	Приваблива	Прибуткова та рентабельна
Темпи інфляції	Зростаючі понад очікування	Уповільнення темпів інфляції	Зниження інфляції
Система мотивування	Відсутня	Наявна, однак недієва	Дієва
Національний державний інститут кредитно-інвестиційної діяльності	Відсутній	Наявний: Державна інноваційна фінансово-кредитна установа (з 2000 р.)	Наявний: Офіс із залучення та підтримки інвестицій (з 2016 р.), Національна інвестиційна рада (з 2016 р.)
Корупція	Значна	Висока	Масштабна
Умови загалом	Несприятливі	Нейтральні	Привабливі

Сучасний стан інвестиційного клімату України має як активні досягнення (порівняно з минулими роками), так і цілу низку проблем. До досягнень у сфері інвестиційної діяльності належать:

а) найбільш привабливими сферами для інвесторів в Україні залишаються сільське господарство, енергетика та ІТ;

б) відзначається позитивна тенденція зростання економічних настроїв закордонних інвесторів;

в) початок діяльності Вищого антикорупційного суду, що повинно стати одним з ефективних правових засобів захисту і для іноземних інвесторів;

г) впровадження урядом таких трьох головних стратегій для поліпшення інвестиційного клімату: верховенство права, яке гарантуватиме захист прав інвесторів; цікаві інфраструктурні проекти, зокрема і на основі державно-приватного партнерства; муніципальні проекти, де спроможні громади повинні стати реальними агентами змін.

Ще в 2017 році індекс інвестиційної привабливості став позитивним.

До проблем, які впливають на інвестиційний клімат в Україні, належать:

а) нестабільність у політичних міжнародних відносинах;

б) наявність зовнішніх боргових зобов'язань;

в) продовження боротьби з корупційними схемами;

г) дисфункціональність правоохоронної системи, зокрема нереформована Служба безпеки України.

Якщо Україні вдасться утримати та вдосконалити здобуті досягнення-реформування, а також подолати зазначені вище проблеми, то в перспективі за Україною може закріпитись статус сприятливої країни для інвестування.

Перелік використаних джерел

1. Гавловська Н.І., Рудніченко Є.М., Гавловська В.І. Інвестицій клімат в Україні: тенденції та проблеми. *Вісник Хмельницького національного університету.*

2014. №3. Т. 3. С. 73-78. URL: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/handle/123456789/3491> (дата звернення: 05.05.2020).

2. Економічна енциклопедія: У трьох томах / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. Київ : Видавничий центр «Академія». 2000. Т. 1. 864 с. URL: www.ukr.vipreshebnik.ru/2340 (дата звернення: 7.05.2020).

3. Зайцев О.В., Москаленко В.О., Шовкопляс О.А. Оцінка інвестиційного клімату України та шляхи його покращення. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. №1(18). URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/72114> (дата звернення: 8.05.2020).

4. Savitska S., Zaika S., Svystun L., Koval L., Haibura Y. Investment providing sustainable development of rural areas in Ukraine. *Independent Journal of Management & Production*. 2020. Vol 11, No 8. P. 571-586. DOI: [dx.doi.org/10.14807/ijmp.v11i8.1218](https://doi.org/10.14807/ijmp.v11i8.1218)

5. Кузик І. А. Економічне регулювання інвестиційної діяльності в сільському господарстві. *Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технічного університету*. Кам'янець-Подільський, 2008. №16. С. 350 – 356.